

Op het Oerolfestival kregen ze een paar jaar geleden tijdens een storm al een voorproefje van de gevolgen van hoog water. Foto Jan Heuf

©

De mensheid pokert met zichzelf

Experts waarschuwen om het hardst. Als er nu geen grote maatregelen worden getroffen, worden de klimaatdoelen van Parijs nooit gehaald en is de temperatuur op aarde rond het jaar 2100 met twee graden of meer gestegen. Hoe erg is dat?

DOOR JEROEN SCHMALE | ROTTERDAM/NIJMEGEN |

Huh? Worden de klimaatdoelen van Parijs waarschijnlijk niet gehaald tegen het jaar 2100? Maar die afspraken zijn toch pas net gemaakt?

Rotmans: „Dat denk ik eigenlijk ook. Concreet wordt het pas als we veel meer zomers zoals de afgelopen maanden krijgen, met de hitte en de droogte. De aardbevingen in Groningen, dat is ook concreet. Dan merk je dat mensen pas na gaan denken over alternatieven voor aardgas. Maar geloof me, de gevolgen van zeespiegelstijging zijn verstrekkend – ook voor Nederland. De Waddeneilanden zullen als eerste verdwijnen, tenzij we daar voor veel geld veel land bij opspuiten. We hebben een geheel nieuw Deltaplan nodig, landbouwers moeten zich toeleggen op het verbouwen van zilte broccoli, zilte zeekool. We zien het water nog altijd als vijand, maar kunnen het veel beter als metgezel beschouwen en ons toeleggen op drijvende wijken en steden. Dat is de toekomst.”

Dat is ons, als pioniers in de waterhuishouding, wel toevertrouwd. Een cynicus zou zelfs kunnen zeggen: een wereldwijde stijging van de zeespiegel is lucratief voor de Nederlandse economie.

Rotmans: „Dat is ook zo. Maar daar heb je niets aan als je in Bangladesh woont en getroffen wordt door almaar talrijkere en heviger overstromingen. En vergis je niet: ook voor Nederland kleven er genoeg negatieve gevolgen aan de opwarming van de aarde. We houden er nu rekening mee dat zomertemperaturen in het Midden-Oosten van 60 graden gehaald kunnen worden, afgelopen zomer haalden we al eens 54 graden. Maar 60 graden, dat is echt onleefbaar en dat zou echt een ongekeerde vluchtelingenstroom op gang brengen. Met grote gevolgen voor de hele wereld, ook voor ons.”

Duidelijk. Wat kan ik doen?

„Minder vlees en zuivelproducten nuttigen”, stelt Heleen de Coninck, klimaatonderzoeker van de Radboud Universiteit in Nijmegen. Zij werkte mee aan de alarmerende IPCC-rapportage. „Je kunt jezelf op een andere manier vervoeren, niet meer voor alles

de auto pakken. En je helpt door minder spullen te kopen die je snel weer weggooit – daarmee houden we een hele industrie op gang.”

Eerlijk: is die anderhalve graad temperatuurstijging nog wel haalbaar?

De Coninck: „Het kan nog. Het is niet makkelijk, maar de hoopvolle uitkomst is dat het doel nog niet helemaal uit het zicht is. Maar er moet wereldwijd echt heel veel gebeuren.”

Rotmans: „Als semipubliek figuur moet ik natuurlijk zeggen van wel. Maar als je diep in mijn hart kijkt, dan geloof ik het niet. Geen enkel signaal wijst er op, het gaat alleen maar meer verkeerd. Als we morgen stoppen met kolencentrales en iedereen een elektrische auto gaat rijden, dan kan het. Maar dat zie ik niet gebeuren.”